

A cincea olimpiadă de lingvistică Asia-Pacific

9 – 23 aprilie 2023

Soluții

Problema nr. 1

1. Structura verbului:

	fără Mod				cu Mod			
intransitiv	Y	RĂDĂCINĂ	t	Mod	X	RĂDĂCINĂ	NUMĂR_X	
tranzitiv	Y	X	RĂDĂCINĂ	t	Mod	X	RĂDĂCINĂ	NUMĂR_Y

Mod = **ant-** aproape
ta- nu

	intransitiv	tranzitiv	
		subiect > obiect	subiect < obiect
X	subiect	subiect	obiect
Y		obiect	subiect

pers. I > pers. a II-a > pers. a III-a

	subiect Y	obiect	subiect X
1 DU	kapa	ŋkra	
1 PL	ipa	kra	kay
2 DU	kapwa	ŋkul	ŋkran
2 PL	ipwa	kul	nan
3 SG	na		pu
3 DU	impa		

NUMĂR = $\begin{cases} \mathbf{t} & \text{SG} \\ \mathbf{rm} & \text{DU} \\ \mathbf{rum} & \text{PL} \end{cases}$

- (a) 15. *Noi doi l-am tăiat pe el.*
- (b) 18. *Noi toți am dormit.*
19. *Voi doi aproape i-ați tăiat pe ei doi.*
20. *El nu a venit.*
- (c) 21. **antpuwat**
22. **taŋkratut**
23. **taŋkrawaykrum**
24. **antŋkranturum**
25. **impakulkrat**

Soluții

Problema nr. 2

1. Ordinea constituenților: prefixe – substantiv – sufixe

2. Prefixe: [PRE] – **†a** – NEG – alte elemente

- [PRE] = **ʔa·k-** ~ **ʔa-** ~ **ʔa·q-** — necunoscut
- **†a-** — „din nou”
- NEG = **†it-** — „nu”
- **¢mak-** ~ **¢makqa-** — „puternic” (< **mak-** „os”); **san-** — „rău”; **suk-** — „bun”

3. Sufixe: **-nana** – **-nam** – **-ni**

- **-nana** — „mic”
- **-nam** — „... cuiva”
- **-ni** — „este ...”

4. **kamnuq†u** „alb (adj.)” / **ʔa·knuq†u** „alb (subst.)” (< **†u** „zăpadă”)

(a)	1.	ʔa·k†u	—	d.	<i>zăpadă</i>
	2.	ʔa·k†a†nam	—	o.	<i>capul cuiva</i>
	3.	ʔa·ki†miyit	—	q.	<i>cer</i>
	4.	ʔa·ki†wi·nam	—	g.	<i>inima cuiva</i>
	5.	ʔa·knuq†u†a†m	—	l.	<i>acvilă americană</i>
	6.	ʔa·kwum	—	h.	<i>stomac</i>
	7.	ʔa·q†a	—	i.	<i>interior</i>
	8.	ʔa·qatnananam	—	m.	<i>coada scurtă a cuiva</i>
	9.	¢makwumnana	—	f.	<i>Mica Burtă Puternică</i>
	10.	†a suki†miyitni	—	n.	<i>este din nou însořit</i>
	11.	†a sani†wi·ni	—	e.	<i>este din nou nervos</i>
	12.	†it†i†ni	—	j.	<i>este orb</i>
	13.	kamnuq†uqatnana	—	a.	<i>cerb-cu-coadă-albă tânăr</i>
	14.	mak	—	b.	<i>os</i>
	15.	maknana	—	p.	<i>jeton</i>
	16.	san†a	—	k.	<i>piegani</i>
	17.	sani†miyit	—	c.	<i>vreme rea</i>

(b) **†a** — *din nou, interior.*

- (c) 18. **ʔa·qatwum†a** [PRE] – *coadă – stomac – interior*
(care ține coada și stomacul înăuntru)
19. **†a†it†u** *din nou – NEG – zăpadă (din nou fără zăpadă)*

- (d) 20. **†itqatni** *este fără coadă, nu are coadă*
21. **ʔa·ki†wi·nana** *inimă mică, inimioară*

- (e) 22. *stomacul bun al cuiva* **sukwumnam**
23. *ochi* **ʔa·kaq†it**
 [PRE]

Problema nr. 3

- 1 **wañig nibö** 4 **yigwo milö** 7 **mudun** 10 —
- 2 **yigwo** 5 **mamid** 8 **raleb** 11 **agip**
- 3 **yigwo aŋ nibö** 6 **kagoł** 9 — 12 —

- $20X [\text{ado gi da } Y] = 20X [+ Y] \quad (1 \leq X \leq 3, 1 \leq Y \leq 23)$

$$20X = \begin{cases} \text{ñinjuöl} & (X = 1) \\ \text{ñinjuöl mihöp} & (X = 2) \\ \text{ñinjuöl mihau nigaŋ} & (X = 3) \end{cases}, \quad Y = \begin{cases} Y & (1 \leq Y \leq 12) \\ (24 - Y) \text{ böŋ daŋ} & (13 \leq Y \leq 23) \end{cases}$$

(a) $2 \times 38 = 76$

- (b) 8 **raleb**
- 19 **mamid böŋ daŋ**
- 23 (i) **wañig nibö böŋ daŋ**
- (ii) **ñinjuöl ado gi da yigwo aŋ nibö**
- 53 **ñinjuöl mihöp ado gi da agip böŋ daŋ**
- 61 (i) **ñinjuöl mihau nigaŋ ado gi da wañig nibö**
- (ii) **ñinjuöl mihöp ado gi da yigwo aŋ nibö böŋ daŋ**
- 66 **ñinjuöl mihau nigaŋ ado gi da kagoł**

Restul acestei pagini a fost lăsat gol în mod intenționat.

Problema nr. 4

1. Structura propoziției: $\begin{cases} S (...) O (...) V & (...): „în ...”, „pentru ...” \\ S T \quad T = \boxed{N} - \text{da} - \boxed{\text{Gen (S)}} - o & „S aparține lui N” \end{cases}$

2. Structura grupului nominal: $\begin{cases} \boxed{N} \boxed{D} & N = S \text{ sau } O \\ \boxed{D} - \text{daga} \boxed{N} & N = \text{Posesor sau } \dots\text{wo/ra} \end{cases}$

– $\boxed{D} = e - \boxed{\text{Gen}} - \text{ai}$ „acest”, $o - \boxed{\text{Gen}} - \text{oi}$ „acel”

3. Structura substantivului: $\boxed{\text{RĂDĂCINĂ}} - \boxed{\text{Gen}} (+ \boxed{\text{Caz}})$

– Caz: **-wo** „în ...”, **-ra** „pentru ...”

– Grade de rudenie: $\boxed{\text{Posesor}} + \boxed{\text{RĂDĂCINĂ}} - \boxed{\text{Gen}} (+ \boxed{\text{Caz}})$

– Posesor („meu, nostru, lui”) ⇨ 6. Persoană

– **qotoqowar-** „copil”, **qid-** „părinte”, **maroq-** „frate/soră”

4. Posesie: Posesor **aga** Obiect posedat

5. Structura verbului: $\begin{cases} \text{me}^\dagger - \boxed{O} - \boxed{\text{RĂDĂCINĂ}} - \boxed{\text{Gen (S)}} & \text{prezent} \\ \boxed{O} - \boxed{\text{RĂDĂCINĂ}} - \text{sa} - \boxed{\text{Gen (S)}} & \text{viitor} \end{cases}$

$^\dagger \text{ me} > \text{mo} / _o$ – Rădăcini verbale: **obo** „a lovi”, **oote** „a se îmbolnăvi”,

– $O \Rightarrow$ 6. Persoană **qaqa** „a mușca”, **qe** „a vorbi”, **Ra*** „a plânge”,

Re* „a dormi”, **Roo*** „a cădea”, **see** „a tăia”

6. Persoană: **Ra-*** 1 SG, **Ri-*** 1 PL, $\emptyset$ 3 SG

$* R = \begin{cases} n & \# _ \\ r & \text{altfel} \end{cases}$ de exemplu: **Ra-** 1 SG > **naqaqasabi**, **meraqaqabi**
Roo „a cădea” > **noosabe**, **meroobi**

		în T/D	în N	în V
7. Gen:	masculin	-s	-e	-bi
	feminin	-w	-o	-be

- (a) 18. Această casă aparține tatălui meu.

19. Șoarecele va vorbi pentru acest pește.

20. (i) El lovește vierul mamei noastre.

(ii) Vierul mamei noastre îl lovește.

21. Uliul cade în casa aceluia diavol.

- (b) 22. Bido merebe.

23. Peraqote osoi niqotoqowarora niobosabi.

24. Buquro owoi maroqedawo.

25. Esaidaga mesidae aga qide ovoidaga murowo moobobi.

26. Buqaritawe aga qibiro taragarowo meraseebe.

Problema nr. 5

1. Structura propoziției: Locație S V2. Structura grupului nominal:
$$\begin{cases} N^* & N \\ \mathbf{na/khe}^\dagger - N^* & N \text{ meu/lui} \\ N_1 - \mathbf{V}_{\rightarrow}^H & N_2^* \quad N_2 \text{ al lui } N_1, N_2 \text{ de } N_1 \end{cases}$$
* $\mathbf{C}_\sigma \rightarrow \emptyset$ ($\mathbf{C}_\sigma$: consoana finală a cuvântului) $^\dagger \mathbf{CV} + \mathbf{V}_\alpha (= \mathbf{v}) \rightarrow \mathbf{CV}_\alpha$ $\mathbf{CV} + \mathbf{V}_\alpha (\neq \mathbf{v}) \rightarrow \mathbf{CVnV}_\alpha$ ($\mathbf{V}_\alpha$: vocala inițială a cuvântului)3. Structura verbului: RĂDĂCINĂ — -no plural — $-\mathbf{khV}_{\leftarrow}^H$ interogativ– de obicei: RĂDĂCINĂ $\rightarrow$ RĂDĂCINĂ — RĂDĂCINĂ — ma4. Armonie vocalică: $\mathbf{V}^H = \begin{cases} \mathbf{a} & \mathbf{V}_T = \mathbf{a} \\ \mathbf{e} & \mathbf{V}_T = \mathbf{e, i, \ddot{u}} \\ \mathbf{o} & \mathbf{V}_T = \mathbf{o, u} \end{cases}$ $\mathbf{V}_T(\mathbf{C})\mathbf{V}_{\leftarrow}^H$ $\mathbf{V}_{\rightarrow}^H(\mathbf{C})\mathbf{V}_T$

5. Rădăcini verbale:	lei „întins”	oameni	castravete, șarpe, vierme
	le „în picioare”		copac, casă, câine
	ba „așezat”		pasăre

- (a) 16. *Copiii sunt în grădina de apă.*
 17. *Viermele soției lui este de obicei în apa mea?*
- (b) 18. *Copilul este de obicei în copacul meu [în picioare].*
 19. *Soția mea este de obicei acolo [așezată]?*
- (c) 20. (i) *Prietenii lui sunt în jungla lui.*
 (ii) *Casele lui sunt în jungla lui.*
- (d) 21. **Khedolo khenamiya leino.**
 22. **Areyo dodo lekhe?**
 23. **Nayo khuro na leno.**
 24. **Khuro namakhü lelemakha?**